

Η Ουκρανική Επίθεση κατά του Κούρσκ (Αυγ. 2024)

Γράφει ο Ιωάννης Κρασάς, Αντιστράτηγος ε. α.

Η Περιοχή της Ουκρανικής Επιχειρήσεως.

«Ο αιφνιδιασμός αποτελεί περισσότερο ή λιγότερο τη βάση όλων των επιχειρήσεων». Από το βιβλίο «Η Φιλοσοφία του Πολέμου» του Πρώσου Στρατηγού και συγγραφέως Κάρολου (Καρλ) Φον Κλαούζεβιτς (1770-1831).

Η Αναπάντεχη Επιχείρηση.

Την 6^η Αυγούστου 2024, ο ουκρανικός στρατός εισέβαλε στη Ρωσία στη περιοχή της παραμεθόριας πόλης Σούτσα (Sudzha), της επαρχίας του Κούρσκ. Το γεγονός αυτό σηματοδότησε την έναρξη μια τολμηρής και προκλητικής συγχρόνως επιχειρήσεως που μέχρι και σήμερα (18 Αυγούστου 2024) βρίσκεται σε εξέλιξη. Οι ρωσικές φρουρές της περιοχής δεν αντιστάθηκαν, ενώ οι κάτοικοι εγκατέλειψαν έντρομοι τα σπίτια τους και κινήθηκαν με κάθε μέσο προς ασφαλέστερες περιοχές. Η τελευταία αφορά που καταλήφθηκε ρωσική επικράτεια ήταν τον Ιούνιο του 1941, κατά την έναρξη της επιχειρήσεως Μπαρμπαρόσα, όταν ο Χίτλερ επιτέθηκε κατά της Σοβιετικής Ενώσεως.

Η Οργή του Άρχοντος του Κρεμλίνου.

Την επομένη ημέρα, στη σύσκεψη που συγκάλεσε στο Κρεμλίνο, ο Ρώσος Πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν (1952-) μίλησε εκνευρισμένος για «μια

ακόμη μεγάλη πρόκληση από το Κίεβο». Δεν έκρυψε επίσης την δυσαρέσκειά του προς τον Στρατηγό Βαλέρι Γκερασίμοφ [Valery Gerasimov (1955-)], Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων και μέλος του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, όπως φάνηκε στο βίντεο που κυκλοφόρησε από το Κρεμλίνο. Ο υπηρεσιακός κυβερνήτης της περιοχής Αλεξέι Σμιρνώφ [1973-(Alexei Smirnov)] κήρυξε κατάσταση έκτακτου ανάγκης, περιγράφοντας την κατάσταση ως «πολύ δύσκολη».

Μια εικόνα χίλιες λέξεις.

Η Ανάσχεση της Πλημμυρίδος.

Την 22^α Αυγούστου 2024 συμπληρώνονται 30 μήνες από την έναρξη της «Ειδικής Στρατιωτικής Επιχειρήσεως». Το τελευταίο οκτάμηνο τα ρωσικά στρατεύματα προχωρούν με πολλές απώλειες, αργά και σταθερά, για τη ολοκλήρωση της καταλήψεως των επαρχιών Λουγκάνσκ, Ντονέτσκ, Ζαπορίζιας και Χερσώνος που έχει προσαρτήσει ο Πούτιν στη Ρωσική Επικράτεια από το Σεπτέμβριο του 2022. Τα υπό ρωσική κατοχή εδάφη ανέρχονται σε 87.500 χλμ² και αντιστοιχούν στο 18,2% της συνολικής εκτάσεως της Ουκρανίας. Το Μάιο του 2024, οι ρωσικές δυνάμεις διέσχισαν τα σύνορα στα βόρεια του Χάρκοβου, της δεύτερης μεγαλύτερης πόλης της Ουκρανίας. Αρκετά χωριά καταλήφθηκαν και χιλιάδες πολίτες τράπηκαν σε φυγή, με αποτέλεσμα την απόσυρση ουκρανικών δυνάμεων από το νότιο μέτωπο για την απόκρουση της νέας απειλής. Για την ανακούφιση των σκληρά δοκιμαζομένων δυνάμεων τους και παρά το γεγονός ότι στο ανατολικό Ντόνετσκ χάνει σταθερά έδαφος, η ουκρανική διοίκηση απόφασισε να μεταφέρει το πόλεμο εντός της Ρωσίας.

Οι στόχοι της επιχειρήσεως είναι:

- i. Να αναγκάσει το Ρωσικό Υπουργείο Άμυνας να αναδιατάξει τις δυνάμεις του.
- ii. Να ενισχύσει το ηθικό του ουκρανικού λαού.
- iii. Να αναδείξει τις μειονεκτήματα του ρωσικού στρατού.
- iv. Να αναζωπυρώσει το αντιπολεμικό ρωσικό κίνημα.
- v. Να προκαλέσει δυσαρέσκεια των Ρώσων προς το πρόσωπο του Πούτιν, όσον αφορά την ασφάλεια τους.
- vi. Να ανανεώσει την εμπιστοσύνη των συμμάχων της για τις επιχειρησιακές δυνατότητες του Ουκρανικού στρατού, ώστε να συνεχίσουν να τον ενισχύουν.

Η Ουκρανική Προέλαση.

Οι ουκρανικές δυνάμεις χωρίς να αντιμετωπίζουν ισχυρή αντίσταση και με την επιτυχή διακοπή των ρωσικών επικοινωνιών, λόγω ηλεκτρονικών παρεμβολών, προωθήθηκαν περισσότερο από 20 χιλιόμετρα, κατά τις δύο πρώτες ημέρες της επιχειρήσεως. Οι άνδρες του ρωσικού συντάγματος που ήταν επιφορτισμένο με την άμυνα των συνόρων εγκατέλειψαν τις θέσεις τους. Μονάδα Τσετσένων πυροβόλησε τους υποχωρούντες στρατιώτες, οι οποίοι προτίμησαν να παραδοθούν στους Ουκρανούς. Το γεγονός οδήγησε τον πρόεδρο Βολοντίμιρ Ζελένσκι (1978-) να δηλώσει «Εκφράζω την ιδιαίτερη ευγνωμοσύνη μου στις μονάδες μας που αναπληρώνουν το «ταμείο ανταλλαγής»- αιχμαλωτίζοντας τους κατακτητές και βοηθώντας στην απελευθέρωση του λαού μας από τη ρωσική αιχμαλωσία».

Ουκρανικά οχήματα στο Κουρσκ.

Τα ουκρανικά στρατεύματα μέχρι σήμερα (18 Αυγούστου 2024), έχουν καταλάβει περισσότερα από 1000 τετραγωνικά χιλιόμετρα ρωσικής επικράτειας, και συνεχίζουν τη προώθηση. Η έκταση είναι μικρή σε σχέση με το μέγεθος της Ρωσίας (17.100.000 χλμ²), αλλά «μεγάλη» από στρατιωτικής απόψεως. Οι υπάρχουσες αμυντικές γραμμές δεν ήσαν επανδρωμένες, γεγονός που δείχνει ότι οι Ρώσοι επιτελείς αιφνιδιάσθηκαν. Για την εκτέλεση της επιχειρήσεως οι Ουκρανοί έχουν διαθέσει την 80^η Αερομεταφερόμενη και τις 22^α και 88^η Μηχανοκίνητες Ταξιαρχίες, που κατατάσσονται στην ελίτ των δυνάμεων τους. Προς υποστήριξή τους διετεθήσαν αντιαεροπορικά μέσα, μονάδες μηχανικού και ηλεκτρονικού πολέμου. Ο συνολικός αριθμός των επιτιθέμενων εκτιμάται περί τις 10.000 (δύναμη ταξιαρχίας 2.000 άτομα). Όσο συνεχίζουν την επίθεση αυξάνονται οι απαιτήσεις για περισσότερα μέσα και προσωπικά, ενώ η υποστήριξή τους καθίσταται δυσκολότερη. Προς το παρόν οι Ρώσοι χρησιμοποιούν χωρίς επιτυχία στρατεύματα φύλαξης των συνόρων, εθνοφύλακες και μονάδες κληρωτών. Η χρησιμοποίηση εμπειροπόλεμων μονάδων από το νότιο μέτωπο, τη περιοχή του Χαρκόβου και από άλλες περιοχές φαίνεται να αποτελεί μονόδρομο. Στην ίδια περιοχή τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 1943, κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο πραγματοποιήθηκε η μεγαλύτερη αρματομαχία στην ιστορία^[1], στην οποία συμμετείχαν συνολικά 8.381 άρματα και 3,5 εκατομμύρια στρατιώτες. (Βλέπε σχετικό Άρθρο [Η Μάχη του Κούρσκ 1943](#)).

Πόσο θα Διαρκέσει η Επιχείρηση ;

Το εύλογο ερώτημα είναι πόσο θα παραμείνουν οι Ουκρανοί εντός της Ρωσίας. Ο Πούτιν δεν είναι δυνατόν να επιτρέψει τη κατάληψη ρωσικού εδάφους και θα χρησιμοποιήσει όσες δυνάμεις απαιτούνται για την εκδίωξη του εισβολέως. Όσοι αναγκάσθηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους, μέρος από τα οποία έχουν καταστραφεί, δεν έκρυψαν τη δυσαρέσκεια και το θυμό τους προς τη κυβέρνηση. Στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης οι πολίτες εκφράζουν την απογοήτευσή τους για την καθυστερημένη αντίδραση των κρατικών υπηρεσιών και τη επιχειρησιακή ετοιμότητα του στρατού. Η στρατιωτική λογική επιτάσσει ότι η παραμονή των ουκρανικών δυνάμεων δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από 3 έως 5 εβδομάδες. Η δημιουργία ενός ακόμη μετώπου είναι εξαιρετικά παρακινδυνευμένη κίνηση, που προϋποθέτει πολλά μέσα και προσωπικό και θα

θέσει σε κίνδυνο το νότιο μέτωπο. Η ουκρανική επιχείρηση εάν εξελιχθεί σύμφωνα με το σχεδιασμό της, το αποτέλεσμα θα είναι θετικό, σε αντίθετη περίπτωση θα επισωρεύσει περισσότερα προβλήματα. Το ζητούμενο είναι αποχωρήσουν συντεταγμένα οι δυνάμεις τους από το Κούρσκ, εάν αιχμαλωτισθούν ή καταστραφούν τότε η επιχείρηση θα έχει αποτύχει πλήρως.

"Επιλογή Σκοπού και Εμμονή σ' Αυτόν". [2]

Η Ρωσία παρότι απέσυρε δυνάμεις από άλλα μέτωπα, προκειμένου να εκδιώξει τους Ουκρανούς από το Κούρσκ, διατηρεί άθικτα τα στρατεύματά της στο Ντομπάς, όπου τους τελευταίους μήνες προωθείται σταθερά. Ο αντικειμενικός της σκοπός είναι η κατάληψη του συγκοινωνιακού κόμβου του Ροκρονσκ (Πόκροβοσκ). Την συγκεκριμένη περίοδο οι εμπόλεμοι έχουν εμπλακεί σε μια «παρτίδα» υψηλού κινδύνου, με την Ουκρανία να «ποντάρει τα ρέστα της».

Το "Δια Ταύτα".

Η εισβολή της Ουκρανίας στο Κουρσκ επηρεάζει την διεξαγωγή του πολέμου σε τακτικό επίπεδο, όχι όμως σε στρατηγικό, διότι δεν έχουν μεταβληθεί οι στόχοι που έθεσαν οι χώρες, όταν επέλεξαν την ένοπλη βία δια την επίλυση των διαφορών τους.

Ο Πούτιν έθεσε ως σκοπούς της «Ειδικής στρατιωτικής επιχειρήσεως»:

- i. Την ολοκληρωτική κατάληψη των επαρχιών Ντονέσκ, Λουγκάνσκ, Ζαπορίζιας και Χερσώνας.
- ii. Την αποναζιστικοποίηση της Ουκρανίας από την εθνικιστική ηγεσία της.
- iii. Την αποστρατικοποίηση της Ουκρανίας και απαγόρευση ένταξης της στο ΝΑΤΟ.

Ο Ζελένσκι επιδιώκει την αποχώρηση των ρωσικών στρατευμάτων από τις παραπάνω επαρχίες και από την Κριμαία. Επιθυμεί επίσης να εντάξει τη χώρα του στην ΕΕ και στο ΝΑΤΟ.

Το αποτέλεσμα της συμφωνίας που θα υπογραφεί μετά το πέρας του πολέμου θα αναδείξει το νικητή. Τότε θα αναλυθούν όλοι οι παράγοντες που επηρέασαν την έκβαση της συρράξεως και σε ποιο βαθμό έκαστος. Επί του παρόντος αναμένουμε.

Διαπιστώσεις - Συμπεράσματα.

Ο επιτιθέμενος διεξάγει το πόλεμο, ενώ ο αμυνόμενος τον υπομένει.

Στο πόλεμο δεν υπάρχει δόγμα "ιερό και απαραβίαστο", κάθε ενέργεια μπορεί να είναι ορθή ή εσφαλμένη αναλόγως των περιστάσεων. Ο σκοπός όμως παραμένει αμετάβλητος και αποσκοπεί στην επιβολή δια της βίας της θελήσεως μας επί του αντιπάλου.

Να μην ξεχνάμε, ότι μπορούμε να κάνουμε στον αντίπαλο και ο αντίπαλος μπορεί να κάνει σε εμάς.

Η επίθεση στο Κουρσκ είναι μια θαρραλέα ενέργεια, οι Ουκρανοί προέβησαν στο μη αναμενόμενο. Πάνω απ' όλα ήταν ταπεινωτικό για το Πούτιν, ο οποίος που υπερηφανεύεται ότι έχει επιφορτισθεί με την ασφάλεια του λαού, ενώ αναζωπυρώθηκαν οι φωνές εναντίον του πολέμου.

Οι πόλεμοι τερματίζονται όταν εξαντλούνται τα «αποθέματα» των εμπολέμων που αφορούν στις ψυχικές τους δυνάμεις, στο προσωπικό, στους οικονομικούς πόρους και στα μέσα. Η αλλαγή ηγεσίας μπορεί να οδηγήσει επίσης στη σύναψη ανακωχής.

Η έκβαση ενός πολέμου επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, πολλές φορές απρόβλεπτους ή και τυχαίους. Η ιστορία έχει δείξει ότι ο νικητής αναδεικνύεται τις περισσότερες φορές αυτός που υποπίπτει στα λιγότερα λάθη. Να μην ξεχνάμε εισέτι ότι «Ο Τολμών Νικά».

Αντιστράτηγος ε.α. Ιωάννης Κρασσάς
19 Αυγούστου 2024

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

[1] Οι Γερμανοί παράταξαν 3.253 άρματα μάχης και 940.000 άνδρες υποστηριζόμενα από 9.467 πυροβόλα και όλμους και 2.110 αεροσκάφη. Από την πλευρά τους οι Σοβιετικοί αντιπαρέθεσαν 2,5 εκατομμύρια άνδρες και 5.128 άρματα μάχης υποστηριζόμενα από 45.000 πυροβόλα και όλμους και 3.500 αεροσκάφη. Ο Ερυθρός Στρατός υπήρξε ο νικητής της γιγάντιας συγκρούσεως, ο οποίος ανέλαβε έκτοτε την στρατηγική πρωτοβουλία την οποία διατήρησε μέχρι το τέλος του πολέμου.

[2] Η Επιλογή του Σκοπού και Εμμονή σε Αυτόν, αποτελεί την πρώτη από τις επτά "Αρχές του πολέμου", οι υπόλοιπες έξι είναι:

- i.Επιθετική ενέργεια.**
- ii.Συγκέντρωση και οικονομία δυνάμεων.**
- iii.Αιφνιδιασμός.**
- iv.Απλότητα.**
- v.Ενότητα Διοικήσεως.**
- vi.Ασφάλεια.**

ΤΕΛΟΣ.

Πηγή : <https://www.istorikadromena.gr/>